

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 295.

V Ljubljani, v torek 27. decembra 1898.

Letnik XXVI.

Avstrijski patrijotizem.

Sobotna »Wiener Abendpost«, priloga uradne »Wiener Zeitung« objavlja naslednjo vladno izjavo:

»Nepričakovano in na odkrito obžalovanje vseh patrijotički čutečih politikov razširja in nadaljuje se javna razprava o odgovoru ministerskega predsednika grofa Thuna na interpelacijo posl. Engel-a in Jaworskega, ne da bi se doseglo ono popolno pomirjenje in razjasnjenje, katerega si je želeli in nadjati z ozirom jasnosti stvari same ter na tesno zvezno razmerje mej Avstro-Ogersko in nemško državo.

Že tedaj, ko se je ta zadeva politički razpravljala v tukajšnjih listih, izrazili smo svoje prepričanje, da se more kaj takega dogajati le na podlagi napačnega tolmačenja in da se nasprotja čisto administrativnega značaja ne morejo in ne smejo dotikati tesnih razmer in za oba dela velevažnega zveznega razmerja. Tudi se je v onem jedino merodajnem delu avstro-ogerskega časopisja, katerega v tako vitalnih vprašanjih zunanje politike ne vodijo in ne obvladujejo strankarski instinkti, izrečno naglašalo, da so se izjave grofa Thuna nanašale izključno le na administrativna vprašanja in na mejsebojnost v trgovinskih pogodbah utemeljenih pravic ter se jim ni mogel pripisovati noben neprijazen ali pretilen namen nasproti zvezani in sprijateljeni nemški državi.

Vkljub temu se nadaljujejo razprave o tem dogodku v nemškem časopisju v smeri, iz katere je sklepati, da v sosedni državi še vedno niso popolnem na jasnem in pomirjeni glede smisla in razsežnosti omenjene ministerijalne izjave.

Prisiljeni smo torej še jedenkrat in poslednjič vrniti se k temu predmetu, ker nikakor ni želeli, da bi vladala nadalje le senca takega nesporazumljenja mej prijatelji in zavezniki, katerih razmerje je tako eminentne važnosti ne samo za

nje same, marveč tudi za mir in blagor cele Evrope.

Vzroke vznemirjenja, katero še vedno kaže jeden del javnega mnenja v Nemčiji z ozirom na izjave grofa Thuna v zadevi iztiranja avstrijskih podanikov, je mogoče iskati v tem, da je prvič ministerski predsednik govoril pretilno in da se je drugič po svojem mišljenju kakor tudi vsled svojega političnega stališča v notranjih vprašanjih pokazal kot politika, ki našemu razmerju do nemške države ni naklonjen s toliko odkritosrčnostjo in vnetostjo, kakoršno je dosedaj kazala Avstro-Ogerska.

Temu nasproti moremo izjaviti, da je bila grofu Thunu, kar je samo ob sebi umevno, v oni parlamentarni izjavi tako tuja tendenca kakkega neprijateljstva napram zvezani nemški vladi, kakor tudi sam s tem, da je v interpelaciji omenjal prakso iztiravanja, iz tega ni izvajal nikaškega zvezi sovražnega namena Nemčije. S tem pa, da je opozarjal na eventualno uporabo reciprocitete, ni mislil na ničesar drugega in tudi ni mogel — kakor je posneti iz sklicevanja na sporazumljenje z vodstvom zunanjih zadev — imeti nobenega namena, kakor konstatovati, da v konkretnih vprašanjih pristojajo jednake pravice obema vladama. Ako se ta izjava v nemških krogih drugače tolmači in se ji pripisuje širji pomen, je dokaz, da se ministerijalna izjava napačno umeva in sicer v takem smislu, ki se jej nikakor ne more pripisovati.

Ravno tako je brez vsake podlage nadaljna trditev, češ da je politično mišljenje in stališče grofa Thuna dalo povod takemu tolmačenju njegovih besedij, ker je minister, kakor moremo najdoločneje izjaviti, uradno kakor tudi osebno ravno tako prepričan in zvest somišljenik ne samo našega pogodbenega razmerja, marveč tudi prijateljskih razmer mej obema državama, kakor kak drug merodajen faktor monarhije.

Zadnji čas nikakor nečejo obmolkniti glasovi,

da je stališče grofa Thun-a omajano. Gorenja po vladi narekovana izjava nam pojasni, zakaj je Thunovo stališče omajano. Liberalni in nacionalni Nemci v Avstriji so se po časopisju združili z listi iste barve v Prusiji ter izpodkopujejo tla Thunovemu ministerstvu. Stvar, katero zastopa grof Thun, je tako enostavna, da pri razsodnih, poštenih ljudeh o tem ni potreba izgubljati nobene besede. Thun je ugovarjal iztiravanju avstrijskih podanikov, živečih v Prusiji, ter namignil, da ako to ne poneha, ima Avstrija iste pravice. Nemška vlada je to sama priznala, ker je dotičnega ministerskega uradnika kaznovala. To je bilo pošteno, a lopovsko je, kar so vprizorili liberalci in nemški nacionalci v Avstriji. Ti patrioti so pustili grofa Thuna na cedilu ter ga najsureveje napadali za njegovo eminentno patrijotičko delo. Kaj tako nečuvenga je mogoče le v Avstriji! »L'Univers«, gotovo nepristranska priča, pravi, da bi v vsaki drugi državi take izdajalce s korobačem segnali čez mejo, njih glasila pa bi zatrli. Nobena država namreč, ki ima kaj ponosa za svojo neodvisnost, ne bo trpela, da bi njeni podaniki tako očitno podpirali koristi tuje vlade. Taki pojavi so dokaz skrajnega političkega dekadentizma.

Res lepe razmere v naši državi! Načelniku ministerstva je omajano stališče, ker je izvršil svojo dolžnost braneč mejnarodne pravice avstrijskih podanikov živečih v Prusiji, on ni storil nič drugega, kakor svojo patrijotično dolžnost, in zato je na tem, da se mu spodmakne ministerski stol, tisti veleizdajski nemško-nacionalni elementi pa, ki netijo to gorivo, so pa na tem, da se polaknejo Thunove dedščine! Tak je avstrijski patrijotizem in tako se plačuje!

Goriški šolski dom — izzivajoče!

(Izvirni dopis.)

Goriški lahonski »poslanci« so stavili v du-najskem državnem zboru dne 13. t. m. do minis-terkega predsednika interpelacijo, v kateri na-

LISTEK.

Iz predalov suhoparnega številkarja. *)

(Dalje.)

»To je pa že od sile!« bi mi dejal prijatelj, če bi bral številkarja. »Kaj vendar čakaš, da stvari ne spelješ do konca, ne veš, da je sramota na pol pota ostati.« »No, no, saj ne bom ostal, ne huduj se nad menoj. Sploh pa, kaj se jeziš nad menoj, pojdi na pošto, s katero se tako rad voziš, jaz pa bom sanjal o železnici.« Da, železnica! koliko pomena ima ta beseda, koliko truda in znoja, predno se je povzdignila do sedanje popolnosti!

Če bi vstal iz groba kak potnik iz prejšnjih stoletij, gotovo bi mu prišle solze v oči, videč, kako lahko se dandanes potuje, pa tudi spominjajoč se, koliko je moral sam po in pretrpeti na nekdanjih poštah, ko še ni bilo železnic. Bilo je potniku, kakor je rekel nekdo, kakor bi se dal bičati in potem še naklestiti, posebno, kjer je bila pot kamnita ali razmočena po dežju. Zato se ne

smemo čuditi, če stari in bolehní ljudje sploh niso hoteli ali celo ne mogli potovati.

Zraven tega je bila pošta še neprimerno dražja, ako ravno se lahko reče, da so v današnjih razmerah tudi cene skoro na vseh železnicah previsoke. Samo v Ameriki se včasih na 2 sosednjih progah čudovito znižajo (1000 km te peljejo za 1 dolar), to pa le radi silnega tekmo-vanja njih lastnikov.

Seveda velja tudi pri železnici, kakor povsod: če hočeš ugodnosti, — plačaj. Če hočeš mehko sedeti, — plačaj; hočeš biti sam, da si ogleduješ svet, — plačaj; hočeš, da te vlak počaka, — plačaj (no pa vsak zemljan nima te časti); hočeš se hitreje voziti, — namigni o kaki nagradi, to je 3krat plačaj (tega tudi ne more vselej in vsak, kakor je nekoč naredil prejšnji ruski car). Hočeš, da ti bodo med potjo povsod prijazno postregli, — plačaj. Če vlak zamudiš — plačaj ali pa čakaj! Ceterum censeo, čemu toliko besedij, če ti ni železnica všeč, če še nisi prepričan o njeni koristi, svetujem ti kakor prijatelju na pošto, potem se boš naučil ceniti železnico.

To ime je ozko spojeno z njenim začetnikom Jurijem Stephenson-om, ki se po pravici imenuje »oče železnice«. Rojen je bil ta mož 9. julija 1781 v mali rudarski vasi Wylam blizu mesta Carlisle angl. grofije Northumberland. V revni koči tekla mu je zibelka. Njegov oče s številno družino bil je kurilec pri sesalki. Z osmim letom bil je naš Jurij že kravji pastir, ki je služil po 8 kr. na dan. Že kot deček je pokazal, kaj da ga veseli. V prostih urah delal je mašine iz ilovice, mline ob potokih in piščalke iz trsja in slame. S 14. letom postane pomožni kurilec pri očetu. Kmaló pa odkrijejo blizu doma nove jame in pri ondotnem stroju je bil on nastavljen za kurilca; navadil je psa, da mu je opoldne nosil kosilo. Utrjeval si je svoje telo s tem, da je metal v zrak kamenje in težka kladiva ter jih lovil v roko tako, da so kmalo rekali njegovi tovariši: ta je močan. Kot kurilec imel je priliko, da si natanko ogleda stroj in njega dele. Večkrat stroj razdene in zopet sestavi ter iz ilovice vse dele ponaredi in sestavlja modele. In tako je delal od zdaj vedno, kadarkoli je videl nov stroj. S tem se je

*) Glej št. 59 letošnjega letnika.

življajo Šolski dom — izzivalno in dražilno društvo. Ta interpelacija je stavljena v duhu in slogu, ki kaže vso nizkost naših nasprotnikov.

V tej interpelaciji pravijo, da so Slovenci na Šolskem domu dne 2. decembra letos razobesili rusko zastavo in da je bilo vsled tega »izzivanja mirnega mestnega prebivalstva goriškega« pripišati le miroljubnemu mišljenju istega, da ni prišlo do obžalovanja vrednih dogodkov, kakoršnih bi bili izzivači v Šolskem domu zaslužili in kakoršnih so hoteli.

Kakor znano, so goriški Slovenci zidali z lastnimi prispevki Šolski dom, da se v istem podučujejo slovenski otroci v svojem maternem jeziku, le radi tega, ker so goriški Lahoni, ki so s sleparstvom vedeli priti do krmila v mestu, hoteli na vsak način onemogočiti Slovincem kulturni razvoj na podlagi maternega jezika ter jih tako narodno popolnoma zatreti in izbrisati njih jezik iz dežele goriške. Slovenci so večina prebivalstva goriškega in imajo naravno pravico razvijati se kulturno, ne da bi morali za to še koga vprašati. Ako so toraj goriški Slovenci kakor avstrijsko slovensko prebivalstvo razobesili na dan 2. decembra poleg avstrijske cesarske tudi zastavo svojega naroda, belo-modro-rudečo trobojnico, tedaj proti temu ni smel ziniti besedice nikdo, najmanj pa avstrijski državni uradnik.

Zgodilo pa se je, kakor smo že poročali, nasprotno. Uprav goriško okrajno glavarstvo je med pobožno šolsko slovesnostjo ukazalo odstraniti slovensko zastavo, in to na način, ki bi delal čast še k večjemu — turškim oblastvom! Z odurnim nastopom je prišlo šest policistov v šolsko sobo, kjer je bilo zbranih 500 šolskih otrok, in je osorno pomagalo odstraniti zastavo!

Interpelacija imenuje slovensko trobojnico rusko zastavo, zato, ker so v njej slučajno iste barve, kakor so v zastavi trgovinskega brodovja, če tudi drugače razvrščene. Jdnake barve kakor slovenske in ruske pa imajo tudi zastave raznih drugih držav na svetu, pred vsem pa francoska. Toda Lahoni niso imenovali francoske zastave, to pa zato, ker je njih narodni srd v prvi vrsti obrnen proti mogočnemu Slovanstvu, kateri jim leži v želodcu kakor težek svinec. Torej je to sovražstvo do Slovanstva tisti motiv, kateri je dal povod goriškim pruso-lahonom za mesarsko postopanje proti Šolskemu domu!

Da je to tudi resnično tako, znači že v sovražnem tonu imenovano »rusko zastavo«, dasi je Rusija bila vsikdar prijateljica Avstrije. In Rusija je še danes Avstriji prijazna, a ne sovražna država, toraj že s tega stališča ni bilo povoda do takega pojava od strani goriškega okrajnega glavarstva. Kar se tiče »obžalovanja vrednih dogodkov« in »motenja mestnega prebivalstva Gorice«, meni interpelacija med vrstami, da bi bili Slovenci s tem, da so razobesili na svojem, s svojim denarjem plačanim poslopju Šolskega doma, zaslužili, da jih poulična lahonska sodrga raztrga na drobne kose in pa, da v Gorici ni drugega mestnega prebivalstva, kakor lahonsko in židovsko. Staviti pa smemo, da bi Turki, ako bi bili sezidali v Gorici svoj Šolski dom in razobesili dne

praktično izuril, da je bolj poznal stroje in njih posamezne dele, ko izučeni inženir. Praktično se je pač izobraževal in tudi hitro napredoval, toda teoretično se ni mogel, ker ni znal brati, čeravno je že spolnil 18. leto. Težko je pogrešal šolski pouk, stopivši v moška leta. Vedno višje hrepeneč, je stal sedaj pred temnim prepadom. Ali bi sedaj obstal in bil zadovoljen z najvišjo službo, katero more doseči navaden delavec? Ne, tega Stephenson ni mogel, moral bi zatajiti svojo naravo.

Dasi ravno je bil po letih mož in si je pridobil s svojo službo že nekaj veljave, vendar se ni sramoval hoditi v šolo, kamor so pohajali otroci premogokopov in delavcev. Tu med malimi otroci učil se je Jurij po tri noči vsak teden abecedo in se kmalo naučil brati. Tudi v pisanju se je vadil in nekako ponosen je bil 20letni mož, ko je znal prvikrat zapisati svoje ime na papir. Kmalo nato se je učil pri nekem drugem učitelju računati, seveda zopet po noči in čez več let ume tudi višje računstvo tako dobro, kakor njegov učitelj. S svojo trdno voljo, pridnostjo in vztrajnostjo premaga vse težave.

(Dalje sledi.)

2. decembra letos svojo turško zastavo, smeli to storiti brez vsake ovire od strani goriške c. kr. politične oblasti.

No, ako bi goriški žido-italijano- in germanofili še do danes ne bili povedali celega svojega mnenja, povedali so ga v tej interpelaciji: povedali so, da jih grozno peče, da avstrijska vlada dopušča, da Slovenci prvič še obstojé in se celo razvijajo, dasi tudi brez vladne pomoči, v svojem kulturnem napredku ter da se tako samo ob sebi podira sleparsko poslopje »Schulvereina« in »Lega nazionale«, katera oba pa sta v naši domovini res izzivajoča!

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. decembra.

Kriza v Avstriji. O krizi, ki preti baje nastati v našem Thunovem ministerstvu, se je pred prazniki tako vseobče govorilo, da je bilo pričakovati iznenadenja še pred koncem tekočega leta. Posebno mnogo se je pisalo o tem v nemško-liberalnih in nacionálnih časopisih, ki so se vedno z nova pečali z odgovorom ministerskega predsednika na znano interpelacijo češkega in poljskega kluba radi iztiravanja avstrijskih slovenskih podanikov iz Prusije. Ta gonja, seveda nalašč vprizorjena, je trajala tako dolgo, dokler se ni prepričal jeden del javne publicistike v Nemčiji in jel z vso silo udrihati po našem kabinetnem načelniku, češ da je sovražen obstoječi trozvezi, posebno pa prijateljskemu razmerju mej Nemčijo in Avstrijo. Avstrijski prusaski elementi so se seveda smijali v pest, ko so videli sad svojega truda in računali že z gotovim odstopom nadležnega jim ministerskega predsednika. Ta njih vroča želja se ni izpolnila, vendar pa je moral grof Thun vsled pritiska »višjih ozirov« v uradnem listu objaviti izjavo, katero prinašamo na uvodnem mestu. S to izjavo je seveda grof Thun prav občutno zmanjšal pomen prvošne izjave. Nemčiji, oziroma njenim ekstremnim elementom prijazni avstrijski krogi sicer niso povsem zadovoljni s tako rešitvijo, vendar pa jim že to zadoštuje, da je moral grof Thun omiliti izrečene besede. Z »višjimi oziri« se seveda ne moremo boriti, obžalovati pa moramo resno, da zmaguje pri nas tak element, ki bi bil radi izdajstva in protiaustrijskega mišljenja že davno zaslužil, da se ga iztira daleko preko avstrijske državne meje.

Kriza na Ogerskem še ni rešena, ker ogerski parlament vkljub brezvernosti, ki jo kaže velik del njegovih članov, ni hotel zborovati minula dva dneva in je toraj praznoval. Mesto tega se je pa pripetilo nekaj družega, kar je dalo precej novega gradiva javnim listom. Ministerski predsednik je v soboto zjutraj doposlal predsedniku narodne stranke, posl. Horanszkemu, pismo, v katerem odgovarja na njegove osebne napade v petkovi seji poslanske zbornice ter mu v precej nedostojnih besedah očita nemožnost in lopovstvo. To pismo, ki so je še isti dan objavili tudi oficijozni listi, je posl. Horanszkega kajpada napotilo, da je baronu Banffyju napovedal dvoboj, ki je napoved sprejel, a se v resnici boj ni vršil. Poslanec Horanszky je namreč po svojih pričah izjavil, da dvoboja ne smatra za resno poravnavo preporne stvari in si pridržuje pravico izvajati nadaljne posledice iz Banffyjevega pisma. Zadeva bo toraj dala povod zopet burnim prizorom v poslanski zbornici, ki vsled tega še dolgo ne bo izvolila svojega predsedstva. Opozicija bo šla v svojih zahtevah tako daleč, da bo preiskovala tudi vse trditve posl. Horanszkega ter zahtevala od Banffyja pojasnil.

Mirovna konferenca, od katere se za sedaj ne pričakuje dosti več nego od protianarhističnega shoda v Rimu, se vrši vendar le kmalu po novem letu. Listi objavljajo iz Petrograda, da se že prihodnje dni razpošlje povabilo in dnevni red konference vsem velesilam, kakor naglo se vrne car Nikolaj s potovanja. Car odobri dotični pismi še pred novim letom.

Protianarhistični sestanek se je završil brez vsakega pomembnega uspeha prav tako, kakor se je splošno pričakovalo. Sklenilo se je le to, da se nekoliko olajša občevanje posamnih policijskih oblastev mej seboj v posamnih državah. Dosedaj morala se je rešiti vsaka taka zadeva potom zunanjega ministerstva, kar je povzročalo seveda velike zamude. Tudi diplomatskih in kon-

zularnih zastopstev se policijskim oblastvom nadalje več ne bo treba posluževati v zadevah, tičočih se anarhistov. S tem menijo doseči vspešneje nadzorstvo nevarnih elementov. Sicer pa se prepušča vsaki vladi, naj po svojem prevdarku in faktični potrebi in običaju odredi vselej korake, ki se jej zde primerni v odvrnitev pretečega zla. — Razven prvo omenjene malenkosti omejila se je toraj protianarhistična konferenca le na — dobre svete. Le škoda za čas in denar, ki so ga potrošili odposlani zastopniki

Cerkveni letopis.

Marijina družba za dekleta na Bledu.

Lep dan je bil praznik Marijinega brezmadežnega spočetja, dvakrat lep za Bled. Dopoldne je sicer gosta megla prikrivala celo »to podoba raja«, ali solnce jo je premagalo ter sijalo popoldne, ne medlo, ne zimsko, marveč s pomladno krasoto in gorkoto, prav kakor bi hotelo pokazati, da bo »žena s solncem obdana« popolnoma pregnala meglo verske mlačnosti in brezbriznosti, deloma celo temo nevere, v katero so razni neslovenski uplivi zavili najlepši slovenski kraj. Da, premagala bo to meglo in temo »žena s solncem obdana«, Marija brez madeža spočeta, kateri v čast se je ustanovila na ta dan na blejskem otoku Marijina družba za dekleta.

Sv. cerkev nas uči, da v Bogu nikdar ni bila ločena ideja Device Marije od ideje Gospoda Jezusa, ko obrača svetopisemska mesta o večni Modrosti na preblašeno Devico. Prav zato sv. cerkev sama nikdar ne loči pobožnosti do Device Marije od pobožnosti do Gospoda Jezusa, zlasti v Najsv. Zakramentu. Po njenem vzgledu smo obhajali tridnevnic v čast sv. Rešnjemu Telesu, ki je ukazana letos po vsej škofiji, ravno pred praznikom brezmadežnega spočetja, da smo se ž njo hkrati pripravljali na ta vselepi Marijin praznik in na pomenljivi dogodek, ki se je imel ta dan pri nas izvršiti v čast Marijino. Hvala Bogu! Kakih 700 vernikov je prejelo ob tej tridnevnici sv. zakramente in v praznik sam skupno vsa dekleta, ki so se ta dan hotela posebno posvetiti brezmadežni Kraljici.

Po popoldanski službi božji smo se odpeljali v romarsko cerkev Matere Božje na Otoku. Lepa je vožnja po blejskem jezeru sploh; ali prelepa je bila vožnja ta. Ne bom pravil, kako je čolnič plaval, kako so vali igrali, kako dobrovoljen ples so ribce imele; zakaj to se ponavlja pri vsaki vožnji. Ali nova se mi je zdela pesem »Otok bleški«, ko je vrela bolj iz veselih src nego iz čistih grl petintrideset srečnih deklet, ki so komaj čakale trenotka, da pridejo h Kraljici nebes ne le telesno, marveč z vso dušo svojo, z vsem srcem svojim, z vsem svojim bitjem. Zato se mi je res zdelo, da »slišim kakor novo pesem«, ko so zopet in zopet hrepeneče ponavljale:

»Lad'ja giblje
Se in ziblje
Nas h Kraljic' nebes«.

Ko pridemo v cerkev, je bila že natlačeno polna — dokaz, da se jih je mnogo veselilo tega dogodka. Istinito je pri nas mnogo tem boljših, tem bolj gorečih, čim bolj so drugi mlačni in brezbrizni. — Slovesnost se je pričela s spevom »Veni, Creator Spiritus«. Potem so vsa dekleta jednoglasno zapela:

»O Marija, naša ljuba Mati,
Sprejmi v milostno Srce ...«

Nato jih je nagovoril s preprostimi, a prav zato prelepimi besedami g. katehet Alojzij Stroj, ki je prišel iz Ljubljane, da izvrši prvi slovesni vsprejem. Pokazal je zbranim dekletom srečo in čast in dolžnost Marijinih hčer, pa tudi s koliko moralno močjo navda Marijanska kongregacija svoje ude. Po govoru je po prekrasno in res ginjaivo sestavljenem obredu srečna dekleta posvetil v hčere Marijine. V petih litanijah smo potem prosili Devico Marijo, naj potrdi, kar je v nas storila, in z zahvalno pesmijo zahvalili jo za toliko milost, da je zapuščene Evine otroke vsprejela za svoje. Z otroško hvaležnostjo in srčno pobožnostjo so zapele nove Marijine hčere še par pesmic svoji Materi v slovo, in končana je bila ginljiva, a še bolj pomenljiva slovesnost.

Da, pomenljiv je bil ta dogodek za Bled. Kača vsaj je precej spoznala njegov pomen; čutila je, da ji je brezmadežna Kraljica s svojo družbo stopila naravnost na glavo, pa je zato sikala prav po svoje, še predno je mlada družba

stopila v življenje, zlasti pa v dan njenega rojstva. Ali ker je že poleglo to sikanje, zato ne poročam o njem natančneje.

Brezmadežna Kraljica je torej zavladovala tudi na Bledu. Kako pač ne! Saj je Marijin narod slovenski, pa da bi biser slovenski ne bil Marijin? Z živo vero v besede Boga samega: »Ona ti bo glavo strla« in s polnim zaupanjem v njo, ki je uničila vsa krivoverstva, pa bo tudi uničila vso versko brezbriznost in nevero, sklepam z besedami, s katerimi so nas prvič nagovorili naš premilostni nadpastir: »Kjer pa vlada Marija, noče vladati sama, ampak hoče, da ž njo in nad njo vlada gospod Jezus Kristus... Če pa gospod Jezus po Mariji vlada v posameznih osebah, vladal bo po Mariji tudi v družinah, v državah, v narodih. Da. Po Mariji se bo povsod kraljestvo božje utrdilo, povsod bo Marija peklenski kači zatrla oholo in ošabno glavo«. (Prvi pastirski list knezoškofa Antona Bonaventure.) Povsod — torej tudi pri nas!

I. M.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. decembra.

(Deželni zbor kranjski.) Jutri ob desetih je povodom otvoritve deželnega zbora v stolnici slovesna sv. maša; ob enajstih se prične prva seja na starem strelišču.

(Dnevni red) I. seja deželnega zbora kranjskega v Ljubljani dne 28. decembra 1898 l. ob 11. uri dopoldne. Volitev raznih odsekov. Poročilo deželnega odbora glede mnjenja, ki ga ima oddati visoki deželni zbor o premestitvi uradnega sedeža okrajnega sodišča v Zatičini. Poročilo deželnega odbora o volitvi deželnega poslanca za volilni okraj mest Kranj, Škofjaloka. Poročilo deželnega odbora glede nadaljnjega pobiranja dosežanj naklade od dohodkov najemščin v deželnem stolnem mestu Ljubljani. Poročilo deželnega odbora glede začasnega pobiranja deželnih priklad leta 1899. Poročilo deželnega odbora, zadevajoče v minulem zasedanju od visokega deželnega zbora dovoljenih zgradb v deželni blaznici na Studencu.

(»Naša straža.«) Poroča se nam, da je začasno vodstvo »Naše straže« vse odbornike na dan 4. januarja 1899 popoldne ob 1/4. uri sklicalo v mestno dvorano na ljubljanskem magistratu v ta namen, da se konečno volijo in konstituirajo društveni odseki v smislu § 7. društvenih pravil. Upati je, da se vsi voljeni in oziroma imenovani odborniki tega sestanka polnoštevilno udeležijo ter da se posamezni odseki tako sestavijo, da bo društvo zamoglo vsestranski dosegati svoj namen. Vse Slovence in Slovenke pa opetovano opozarjamo na »Našo stražo« ter jih prosimo, da temu prekornemu društvu čim preje pristopijo, zakaj le z združenimi močmi vseh zavednih Slovencev bo društvo zamoglo postati rasnična straža našim zatiranim obmejnim bratom. — Udnina za celo leto znaša samo 1 krono, ustanovnica pa 50 kron, ki se porazdeli na 5 let a po 10 kron.

(Za društvo »Naša straža«) nam je vročil presvetli knez in škof ljubljanski dr. Anton Jeglič lep dar 100 gld. — Bog plačaj!

(Škof iz Kotora,) premil. Uccellini, je včeraj in danes gost našega presvetlega kneza in škofa. Biskup kotorski je bil na Dunaju ter je na potu v Rim. — Tudi krčki biskup dr. Anton Mahnič je bil nedavno v Rimu pri papežu.

(Ljudski shod), na katerem je včeraj popoldne v največjo zadovoljnost mnogoštevilnih poslušalcev temeljito poročal g. državni poslanec dr. Krek o delovanju državnega zbora in političnem položaju, se je izvršil popolno mirno in v najlepšem redu. Predsednikom je bil soglasno izvoljen g. Ziller. Obširneje poročilo objavimo jutri.

(Iz Planine) se nam poroča, da so obhajali 23. decembra vsakoletno božičnico v gradu Haasberg. Plemenita gospa kneginja Matilda Windischgraetz je tudi letos kupila ubogim dečkom in deklicam planinske šole topla zimska oblačila. Obdarovanih je bilo skoro 70 otrok. V prostrani grajski veži pred okinčano smrečico in jasicami z božjim detetom se je vršila bogata delitev. Domači župnik je najprej otrokom razložil pomen praznika in je opominjal k hvaležnosti do Boga in visoke dobrotnice, potem pa le to zahvalil v imenu ubožne mladine ter voščil vesele praznike knežji rodbini. Svetla gospa kneginja je svoje ročno otročičem v naročje polagala darove in je

tako ljubeznjivo božala in nagovarjala, da se je videlo, kako ji dobrotljivost prihaja iz srca, kako deli darove iz čiste ljubezni do Boga in do siromakov, samo da osrečuje in razveseljuje. Povrh oblačilic so dobili otroci tudi štruce, pa jabolka in sladčič z božičnega drevesca. Z litanijami in blagoslovom v grajski kapelici je bila končana božičnica. — Bog ohrani preblogo dobrotnico ubožcev in ji povrni z dušnimi milostmi ter večnim zveličanjem! — O Božiču je bil v gradu kot gost ekscelencja gosp. dež. predsednik s svojo soprogo baronico.

(Prizivna komisija za odmerjenje osebne dohodarine) je v svojem drugem zasedanju od 19. do 22. t. m. rešila 457 prizivov iz petih cenilnih okrajev. Ugodilo se je popolnoma 81 prizivom, le deloma 161, 200 pa se jih je zavrnilo ter pet vrnilo v spopolnitev.

(Trgovska in obrtniška zbornica) ima 28. decembra ob dveh popoldne v mestni dvorani sejo. Na dnevnem redu je: Poročilo o obsegu obrtnih pravic puškarjev in prodajalcev biciklov. Prošnja trgovskih uslužbencev v Litiji in Šmartnem pri Litiji za ureditev službenega časa. Razdelitev ustanov onemoglim obrtnikom. Vloga glede železniškega tarifa za les. Poročilo o obrtni nadaljevalni šoli, ki se bo ustanovila v Šmartnem pri Litiji. Poročilo o ustanovitvi klobučarske zadrage.

(»Zora«) je ravnokar s 5. številko završila četrto letnik. Omenjali smo že na tem mestu, kako lepo napreduje »glasilo slovenskega katoliškega dijaštva«. O peti številki moramo le ponoviti rečeno hvalo. Poleg zanimive povesti »jednega iz množice«, poleg pesni moramo zopet posebno opozoriti na znanstvene in poučne članke. Bogdan Kazak je napisal za peti zvezek pod zaglavjem »To in ono« kratko, a zanimivo apološko krščanstva in psihologijo brezverstva. J. Š., tudi že znan iz prejšnjih zvezkov, je napisal članek »Nova Nada« — simptom, ki v njem kaže, kako nevarno gibanje se je začelo med srednješolsko mladino, da se je že tudi nje lotila »moderna bolezen«. Želimo od srca, da bi visokošolci in dijaki, a tudi drugi izobraženci pridno prebirali »Zoro«. Prvi se bodo naučili mnogokaj, posebno ne bodo brali »Zore« brez zavesti, da je tudi katoliški dijak lahko inteligenten, naobražen, značajan mladenič, daleko nadkriljujoč tega in onega, ki se baha z materijalizmom in pozitivizmom, katerega naziranje pa se od bliže motreno pokaže kot gol zasnutek fraz. Drugi pa bodo spoznali, da imamo, sicer ne še mnogo, a hvala Bogu vendar le nekaj visokošolcev, na katere je naš katoliški narod po pravici ponosen. Bog daj, da bi se njih vrste razširile, da bi jih bilo več in več! »Zora« torej zopet prav toplo priporočamo! »Zora« stane 1 gld. Upravnik: Bogumil Remec, Dunaj XVIII., Theresiengasse 38. Priporočamo pa o tej priliki tudi slovensko katoliško akademsko društvo »Danica«. Društvo ima mnogo stroškov, in kdor more kaj utrpjeti, gotovo dobro stori, če podpira tako društvo! Doneski se lahko pošiljajo upravnistvu »Zore«, toda z izrecno opombo, da so za društvo »Danica«.

(Pri občinski volitvi) 22. t. m. v Dolu je bil občinskim županom izvoljen že v tretjič občestvoštovani Jožet Kuhar.

Telefonska in brzojavna poročila

Dunaj. 27. decembra. Listi poročajo, da je posl. dr. Steinwender izstopil iz nemške ljudske stranke.

Dunaj. 27. decembra. Poslanec Steinwender je naznanil načelniku kluba nemške ljudske stranke, da izstopi iz imenovanega kluba, in sicer zato, ker noče, da bi graško vodstvo narekovalo klubu njegove sklepe. Za prihodnjo nedeljo je Steinwender sklical shod volilcev v Beljak.

Dunaj. 27. decembra. Truplo soproge ministerskega predsednika grofa Thuna so prepeljali danes v Tešin, kjer so je položili v rodbinsko rakev.

Dunaj. 27. decembra. Pruska vlada je ustavila iztiravanje avstrijskih podanikov.

Trst. 27. decembra. (Uradno poročilo.) Številno obiskani shod »Associazione progressista« v Politeami je vsprejel včeraj resolucijo proti ustanovitvi hrvatske gimnazije v Pazinu. Udeležniki shoda so se na to v velikih gruclah podali po mestu mej eviva kuci

na italijansko narodnost. Nekaj oseb je bilo aretovanih.

Praga. 27. decembra. Posl. Herold in tovariši bodo vložili v češkem deželnem zboru interpelacijo glede slabih denarnih razmer v deželnem gospodarstvu.

Budimpešta. 27. decembra. Današnja seja je bila mirna. Opozicija je poslanca Szilagya pri vstopu v zbornico pozdravila z velikimi demonstracijami.

Budimpešta. 27. decembra. Priče Horanskega in Banffyja so se sprle mej seboj ter si tudi napovedale dvoboj. Stvar postaja vedno bolj smešna.

Budimpešta. 27. decembra. Preporna zadeva mej Banffyjem in posl. Horanskim je poravnana. Sedaj je poslednjemu napovedal dvoboj tudi domobranski minister Fejervary.

Budimpešta. 26. decembra. Na postaji Novi Zamki trčil je včeraj zjutraj z Dunaja došli osobni vlak s toliko silo ob vlak številka 11711., da se je popolno razbilo pet voz, ranjenih je petnajst oseb, mej temi dve nevarno.

Petersburg. 27. decembra. Ker je Prusija izgnala tudi nekaj ruskih podanikov, sklenila je Rusija jednako postopati z nemškimi naseljenci na Ruskem in sicer ne le z revnimi, marveč tudi z bogatimi, ako Nemčija takoj svojih korakov ne poravna.

Cetinje. 27. decembra. Vlada je naročila črnogorskim vojakom, ki so šli na Kreto, da bi tam vstopili v mejnarodno orožništvo, naj se nemudoma vrnejo v domovino.

Kaneja. 27. decembra. Evropski admiralji so včeraj ostavili Kreto. Povodom odhoda je bil prirejen obed, katerega se je vdeležil princ Jurij z višjimi častniki in konzularnimi zastopniki. — Ruskim vojakom na Krimu, ki so večji turškega in novogrškega jezika, je došel poziv, naj prevzemo mesta v krečanski upravi.

Šteti in meriti

23. decembra. Franc Šerc. bivši krznar, 88 let, Rožne ulice 27, ostarelost. — Franciška Rajakovič, hranilničnega uradnika vdova, 50 let, Stari trg 24, jetika.

25. decembra. Ivana Roskovec, zasebnica, 90 let, Poljanska cesta 40, ostarelost.

26. decembra. Helena Krašovec, kramarica, 78 let, Hre nove ulice 6, ostarelost.

V hiralnici:

25. decembra. Terezija Henke, zasebnica, 92 let, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

	Čas opazovanja	Stanje barometra mm	Temperatura na solzi	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24. uri
24	9 zvečer	750.1	-2.8	sl. jvzh.	del. jasno	
25	7 zjutraj 2 popol	750.2 48.8	-5.0 -3.2	sl. zah. jzh. sl. jug	oblačno del. oblač.	0.0
25	9 zvečer	747.9	-5.6	sl. jvzh.	megla	
26	1 zjutraj 2 popol	747.0 745.7	-7.4 -5.7	sr. jzh. sl. jug	megla	0.0
26	9 zvečer	745.8	-7.4	sl. jvzh.	megla	
27	7 zjutraj 2 popol	746.1 744.3	-9.5 -4.3	sl. jzh. brezv.	megla skoro jasno	0.0

Srednja temperatura sobote -1.9°, za 0.5° nad normalom.

Srednja temperatura nedelje -4.6°, za 2.1° pod normalom.

Srednja temperatura ponedeljka -6.8°, za 4.3° pod normalom.

Odprto pismo.*)

Gospod Matko Arko

tukaj.

Uganili ste. Že blagopokojna urednika gg. Jurčič in Železnikar opominjala sta me blagohotno — kot nekdanjega novomeškega dopisnika, da moram »slovenski misliti«, manj ptujk rabiti in »bolj kratak biti«. Ako nisem slednje, kar mi v svojem svetovnočrnem »poslanem« očitata, prosim Vas uljudno, da pripisete kot vzrok nekoliko na rovaš mojima učiteljema slovenščine, znanima germanizatorjema patroma Sigismundu v normalkah in Burkhardu v gimnaziji, od kojih je slednji tisti bori dve urici na teden (vse drugo podučevalo se je razven verouka v nemščini) mej drugim korigoval n. pr. »jaz sem se potrudil« v »jaz sem se pomajal«. Dasi so moji šolski prednjaki in zadnjaki imeli uprav izborne profesorje-filologe, da celo slovenske pisatelje, kakor n. pr. gg. P. Lad. Hrovata in P. Skrabec-a, kot učitelje slovenščine, ni bila nam — mojim součencem in meni — sreča v tem pogledu tako mila. Tudi ni-sem nikdar v kaki odvetniški ali notarski pisarni delal in Vam je bila sreča bolj mila, da ste se jurističnemu slogu tako privadili. Ad vocom: »svetovnočrnem poslanem«. — Tudi jaz naprosil sem 22. t. m. upravnstvo »Slovenca«, da mi pusti moje poslano dne 24. t. m. natisniti. Mej nočjo sem se pa premislil. Boj preneha naj vsaj v svetodnevni številki. Upoštevajoč tedaj božični angelski izrek: *Mr ljudem na zemlji, ki so blage volje!* naprosil sem prihodnji dan upravnistvo, da priobči moje poslano v »Slovenca« vže 23. t. m., kar bi Vi tudi lahko storili, ako bi bili »blage volje«. — Na Vašo hudomušno opazko, kakor bi imel samo rojen in od mladih nog vajen Rib-

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

nican pravico »suho robo« prodajati, služi naj Vam istinitost kot odgovor, da je na Kranjskem, Štajerskem, Koroskem in Hrvaškem komaj — ako izvememo krošnjarje, kar pa midva nisva — vsaj sedaj ne, morda bili ste Vi prej, ker pravite, da ste »od mladih nog vajeni« — 5% pravih Ribničanov — trgovcev. Tudi blagopokojni moj prednik g. Pakič (njegov oče ali celo stari oče bila sta Ribničana) ni bil Ribničan in sedaj se živič g. Franc Jančar istotako ne. In ako bi prevzela gg. Anton Dečman ali Ivan Kordik Pakičovo trgovino — par mesecev po prevzetju zvedel sem namreč iz najboljšega vira, da sta se ta dva gospoda poleg Vas najbolje za to trgovino zanimala — bila bi ta dva gospoda prava Ribničana? To torej ni greh, kakor tudi ti greh, da niste Vi »zajfar«, kakor se zaničljivo o »zajfi« izražate. — Res je, da sem prevzel nekoliko kolanj od dedičev, pridobil sem si jih pa tudi že nekoliko sam. — Kdo se ne smeje, čitač o Vašem človekoljubju? Mož, ki mu služi kot princip: »Što (ali kaj, ne znam li ste štokavec ali kajkavec) je narod? To je narod! (karoz na svoj ventriculum), o kojem kapitelu Vam lahko sedajni operni pevec, — nekdanji knjigovodja g. Pakiča — g. Bučar kaj pove, stori kaj iz človekoljubja?! — Ni treba biti parlamentarec. Samo treba nekoliko čuta dostojnosti imeti in v posvetovalni dvorani ne bi bilo dotičnega videti, ki nekaj v sejo kot nujen predlog in causa sua spravi, koje pa ni bilo tako nujno, kakor se je pozneje pokazalo, kajti cela dva meseca stala je izgotovljena lesenjača, Vi ste pa še vedno v Spitalskih ulicah prodajali. Vaša trditev, da ste bili brez strehe, torej ni istinita. — Zakaj spravljate politiko v ta nepotrební prepír? Ker ste me apostrofirali, dobro, hodi Vam odgovor! Vzrastel in izgojil sem se v istih nesrečnih Widmann-Vesteneckovih časih, ki so bili pa vendarle srečni, ker nismo poznali ne klerikalca ne liberalca — bili smo vsi jedini — imeli smo le skupnega sovražnika, proti kojemu smo šli v boj. Torej v istih hudih časih, ko ni bilo treba le po dnevi, temveč večkrat tudi po noči delati. Takrat ni bila mladina še tako mlačna in blazirana, kakor je danes. Slovenci poznali nismo še socijalnih demokratov, za koje ste si Vi lansko leto pri volitvah v V. kuriji tako pete brusili, tudi ne krščanskih socialistov. Kakor rečeno, bili smo vsi jedini. In ako mi je še nekoliko agitacije ostalo? Jeli to tak greh, da radi tega norec brižete? — Navedel sem že v svojem prvem poslanem, da se mi je baraka na merodajnem mestu ohlajila, če se bo potreba pokazala. To pa mnogo prej, kakor ste Vi za njo prosili. Dolžnost dotičnega gospoda bila bi toraj nasvetovati: Oglasil se je takoj po potrebi naslednik Pakičev pri meni in prosil za se in za druge v »našem« poslopiju nastanjene trgovce in obrtnike prostore za zgradbo barak in sicer za škofijo. Naša »prokleta dolžnost« je, da v prvi vrsti skrbimo za »naše« deložirance, ki so toliko let v »našo« blagajno že toliko tisočakov vplačali. Ako še kaj prostora ostane, potem naj pridejo trgovci iz drugih ulic na vrsto, za koje je pa še itak dovolj prostora na ribjem ali pa na Vodnikovem trgu. To bi bil bi jedino pravilen odgovor na Vašo prošnjo. In tako zgodilo se bi tudi, če ne bi bili Vi zahrbtno Vašo prošnjo v sejo spravili! Jaz namreč pazno čitam dnevni red vsake seje. Ako bi bila Vaša baraka na istem, stori bi bil prihodnji dan pred sejo korake in dobil bi najmanj dvestet-junsko večino in bil bi dokaj tisočakov na boljšem. Ker smo že pri Vaši baraki, navedem naj še sodbo nemškega trgovca, ki je uvidel, kaka krivica se mi je zgodila, mimo moje v stari podprti kresiji ležeče prodajalnice prišel, in mi nekako tako-le iz lastne inicijative dejal: »Einen schlechten Dank haben Sie geerntet von den Herren, für die Sie sich immer echaufferten und schon so viele Kastanien aus dem Feuer geholt haben. Sehen Sie, so eine — Handlungsweise gehört bei uns in den Bereich der Unmöglichkeit.«

Vi pravite, da zaupate razsodnosti merodajnih gospodov. Pred tremi leti niste bili še teh mislij, kajti takrat dejal mi je — jeden istih — obrtnik, kojega izborni obrt slej kakor prej, vsaki teden parkrat obiskujem: »Matko se grozno na mene jezi. Sedaj bom pa za navlašč fantu rekel, da naj gre z vozičkom z menoj in bom pri Vas prav veliko blaga nakupil in potem pustil peljati mimo njegove barake.« No, gospod je sicer pozabil to storiti, kar mu ne stejem v zlo. Vsaj veste, takrat je bila velikanska prekucija. Morda se domisli sedaj, ko ni več vse tako »zmešano« v Ljubljani. — Vi pravite, da sem zgradil svojo barako na povsem vidnem (!) prostoru. Koliko je na tem istine, služi naj Vam dejstvo v odgovor, da je hlapec gosp. N. N. iz N. z na mene, torej na Pakiča naslovljenim naročilom se zalezel v Vašo barako in

da sta Vi ali Vaš hlapec (če je slednji, je Vaša krivda, ker imate take ljudi), za dobro spoznala, na mene naslovljeno naročilo efektivirati. Ker pa ni bilo isto blago, — recimo mu — železna mreža — po volji naročitelju, pisal je meni, torej Pakiču, na dopisnici precej osorno, kako zamorem kaj drugega, kakor je stalo v naročilu, doposlal. Sel sem z dopisnico k svojem trgovskemu pomočniku gosp. Petanu in ga vprašal, kako mi zamore delati take sitnosti? Odgovoril mi je: »Odkar sem v baraki, nisem prodal še nobene mreže. Gotovo je pomota.« Odgovoril sem naročitelju na dopisnici, da nisem zadnje mesce nobenemu mreže prodal. Prišel je potem sam v Ljubljano in takrat mu je njegov hlapec v navzočnosti g. Petana in mojega hlapca dejal: Saj nisem tukaj kupil mreže, ampak tam v leseni baraki.« Gospod Arko! ali ne spada tak čin pod neki paragraf? Le moji miroljubivosti se imate zahvaliti, da nisem storil korakov pri državnem pravdnistvu! Kako drugačne pojme imam jaz v takih slučajih, navedem naj Vam suho dejstvo. Pred kakimi tremi meseci prejel je moj konkurent v vegetabilijah g. Vagt (firma Josip Leuz) precej debelo pismo od znane mi nemške tvrde — torej gotovo kaj mikavnega za mene. Po naključju prišel je ta list v moj poštni predalček št. 48. Gospod poštni oficijal Kenk Vam potrdi, da sem mu list takoj vrnil, torej predno sem se zapustil poštno poslopje. — Da niste dobili nobene prodajalnice v palači meščanskega zaklada, kriva je temu le Vaša kaprica. Gospod župan in gospod mestni komisar Tomec sta mi priči, da sem se izjavil, da nimam nič proti temu, ako se naselite v tej palači v Lingarjevih ulicah. Vi ste pa samo po tem težili, da bi se mi na vrat esedli in to na istem prostoru, za kojega sem moral toliko težkih tisočakov odšteti. Vi, ki niste — kakor sem par mesecev po prevzetju Pakičeve trgovine zvedel (takrat se nisem imel čast Vas poznati) hoteli niti beliča za trdko in prostor izplačati, temveč od g. Pakičevih dedičev 20%, ni popust na blagu doseči, torej si celo malo premoženje, skupno malone 7000 gld. — pridobiti. O, Vi človekoljub! Gospica Ivanka Porenta odgovorila je pred kakimi tremi tedni v moji navzočnosti gospodu, vprašajočemu jo, koliko Jagrovi dediči najemnine plačujejo: »Veliko preveč, to pa le zato, ker nas je Matko tako nagnal.« Hoteli ste tedaj moj najbližji »dobri« sosed postati. Hvala Vam topla na toliki ljubavi! Pozneje ste se pa seveda odločili za jedno najbližji prodajalnice, nikakor pa se niste mogli odločiti za kako prodajalnico v Schreyerjevi hiši, s koje bi svojo predpotresno posest varovali, alj pa, da bi se v najbližjo, Vaši prejšnji prodajalnici ležečo, sedaj jako frekventirano Lingarjevo ulico preselili. Ali ne diši taka kaprica po uničitelju? — Koliko krokodilovih solz tiči v Vašem zaključku! Ako mi resnično srečo želite in mi iste ne zavideate, zakaj ste pa začeli nepotrežno polemiko? V mojem vabilu vendar nisem niti z besedico Vaše trgovine omenjal, temveč samo suho dejstvo — slabo podstrežje — s prošnjo omenjal, da slavno občinstvo moj mučni položaj uvidi in me blagovoli obiskati v moji razprodajalnici.

Brez povoda nisem še nikdar jadikoval. Le, ako me je kdo vprašal, kar se je v miulem tednu štirikrat zgodilo, povedal sem odkrito svoje stališče. Tudi pri gosp. Lorberju — dokler nisem bil iz te gostilne radi znanega »malega« računa izkomplimentiran — zvedel sem semtertje o javkanji iz gostilne gosp. Štruklja in tudi ondod sem reagoval. Začel pa sam nisem nikdar v javnem lokalu debate o svojih težnjah, ker se mi vidi to najgrša človeška lastnost. Pač pa je nekdo drugi za-se vedno »štimungo« delal in nadlegoval druge goste s svojimi lamentacijami. Imam tudi jaz, hvala Bogu, prijatelje. Navedlo se mi je, da ste prošli teden malone celo kavarno »Valvazor« radi svojih težejih alarmirali. Ni se le jokalo in stokalo, temveč tulilo se je, tako, da je bilo že vsem preveč. — Tudi jaz ne bom več polemizoval. In da se lahko prepričate, kako do grla sit sem že neplodne polemike, s koje le denar razsipavava — koje ste pa Vi brez vsakega povoda začeli, kar bodi tukaj konstatirano in pribito, rodila se mi je v tem najsvetejšem božičnem času — morda rešilna misel za naji oba. — Ta je: Stavljam Vam tukaj javno slovesno ponudbo, da sem pripravljen Vam — kot iz mladih nog suho robo prodajati vajenemu pristnemu Ribničanu, — terén propustiti (kot miroljuben človek vajen sem teréne prepuščati, vprašajte se pri gg. Seemanu in Winklerju) in svoji od g. M. Pakičevih dedičev in gosp. Fr. Jančarja pred dobrimi devetimi leti prevzeti trgovini, ozir. obrti z vsem blagom po nabavni ceni z aktivni in pasivi, prodajalnicami in skladišči vred

Vam v nakup ponuditi
s pogojem, da mi one 4000 gld., koje sem dedičem za trdko in prostor in ono malenkost, koje sem g. Jančarju kot odškodovanje izplačal, tako obrestovane vrnete, kakor bi jih n. pr. celi čas v mestni hranilnici naložena imel, in da mi stroške za novi prodajalnicai opravi, vozove i. t. d. povrnete. Da se ne boste prenaglili, imate čas za premišljevanje, danes od časa, ko ta list izide in kojega vsak zavezen Slovenec čita, do pojutrajšnjem, t. j. do 29. t. m. osmih zjutraj. Takrat čakal vas bom v svoji prodajalnici za vodo. Šla bova h poljubnemu odvjetniku ali notarju. Kot kupec moje trgovine položili boste ondod kot zadatje (aro) 1000 gld. — Potem bova z inventuro pričela, katero upam, da bova v treh dneh dognala. Nato šla bova zopet k notarju ali odvjetniku. Vi bodele na pisarniško mizo novce položili. Jaz podpisal bom pogodbo. Vam ključje izročil in po potrebnem naznanilu pri obrtni oblasti in protokolaciji gosp. Matko Arkota kot lastnika tvrde M. Pakič nadaljevali bodele lahko Vaše človekoljubno delo. Da ne bodo moji uslužbenci sredi zime brez kruha na cesto postavljeni, zavezati se morate tudi, da jih boste najmanj tri mesece v službi obdržali. Ako se bo to srečno izvršilo, pozabiti hočem vse, kar sem minuli teden in preje doživel, zlasti insulte nekega gospoda »v zvezdi«, kojega sem, dasi je dokaj let mlajši, v ponedeljek, dne 19. t. m. na Kongresnem trgu pozdravil, a on mi je v zahvalo jako fino (!?) odzdravil, pa tudi ponočno plakiranje na mojem »comptoir-u« nekotih inseratov in s svinčikom v klasični (!?) nemščini pisanih »Randglossen« itd. itd. Na svidenje torej dne 29. decembra t. l. ob osmih zjutraj v moji prodajalnici za vodo!

V Ljubljani, dne 26. decembra 1898.

Lastnik tvrde: **M. Pakič,**
prvi kranjski lesni, košarski in žimnositarski obrt.

Vabilo
na
občni zbor
„ljublanske dijaške in ljudske kuhinje“
v sredo, dne 28. decembra 1898
ob 5. uri popoldne
v društvenih prostorih (starega strelišča).

Dnevni red:

1. Računsko poročilo.
2. Poročilo blagajnika.
3. Poročilo pregledovalcev.
4. Volite upravnega odseka.
5. Slučajni predlogi.

Za upravni odbor:

Avugst Drelse,
predsednika nam.

906 1—1

Izurjen cerkvenik
išče službe, 896 3—3
katero lahko takoj nastopi. — Naslov: **Janez Trdina,** p. Selce nad Školjo Loko. Vas Bukovšica

Oznanilo.

Na pristavi dedičev **Janeza K. Kosler-ja** (Karolinska zemlja, občina Tomišelj) bode se

dne 29. decembra t. l.,

pričenši ob 9. uri dopoldne, in če treba še naslednji dan, na prostovoljni dražbi

prodajala živina,

in sicer: 11 krav, 4 telice, 2 telika, 1 bik, 6 manjših in 6 starejših volov, 1 konj in 12 prašičev.

Živinčeta se ne bodo dala pod izključno ceno. Plačati bo kupcu takoj in odpeljati kupljeno žival.

880 3—3

Št. 45367.

Vabilo.

902 3—1

Vže mnogo let oproščajo se blagotvoritelji čestitanja ob novem letu in ob godovih s tem, da si jemljó oprostne listke na korist mestnemu uobnemu zakladu. Na to hvalevredno navado usoja si mestni magistrat tudi letos slavno občinstvo opozarjati z dostavkom, da so razpeševanje oprostnih listkov dragé volje prevzeli gospodje trgovci **Karol Karinger** in **Vaso Petričič** na Mestnem trgu ter **Albert Schäfte** r na Kongresnem trgu.

Vrhu tega bode v smislu obstoječega ukrepa občinskega sveta raznašal mestni uradni sluga tudi letos oprostne listke po hišah.

Za vsak oprostni listek, bodisi za novo leto ali za god, je, kakor doslej, položiti petdeset krajcarjev (1 krono) in na vpisani poli, poleg imena pristaviti tudi število vzetih listkov. — Velikodušnosti niso stavljene meje.

Pisnimim pošiljattvam bodi pridejan tudi razločni naslov pošiljatelja. Imena blagotvoriteljev se bodo sproti razglašala po novinah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 12. decembra 1898.

Župan:

Iv. Hribar l. r.

Dunajska borza.

Dne 27. decembra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 35 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 » 25 »
Avstrijska zlata renta 4%	120 » 75 »
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101 » 75 »
Ogerska zlata renta 4%	120 » 35 »
Ogerska kronska renta 4%, 200	97 » 65 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	941 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	362 » 50 »
London vista	120 » 65 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 » 02½ »
20 mark	11 » 82 »
20 frankov (napoleonor)	9 » 56½ »
Italijanski bankovci	44 » 35 »
C. kr. cekini	5 » 70 »

Dne 24. decembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	166 gld. 75 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 » — »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	193 » 50 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » 25 »
Tisine srečke 4%, 100 gld.	138 » — »
Dunavske vravnave srečke 5%	130 » 25 »
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 » 50 »
Posojilo goriskega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 25 »
Zastavna pisma av. ostr. zem. kred. banke 4%	98 » — »
Prijoritetne obveznice državne železnice	220 » — »
» » južne železnice 3%	179 » 25 »
» » južne železnice 5%	175 » 50 »
» » dolenskih železnic 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	203 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 » — »
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 » — »
Salmove srečke, 40 gld.	86 » 50 »
St. Genois srečke, 40 gld.	84 » 50 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	24 » 25 »
Akcije anglo avstrijske banke, 200 gld.	155 » 25 »
Akcije Ferdmandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3522 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	424 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	64 » 50 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	118 » — »
Montanska družba avstr. plan.	198 » 75 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	178 » — »
Papirni rubljev 100	127 » 12 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Manjarnična delniška družba

„MEERCUER“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.